

PAPER DETAILS

TITLE: EGE DENİZİ KITA SAHANLIĞI DAVASI VE BAZI DÜŞÜNCELER

AUTHORS: Aslan Gündüz

PAGES: 11-23

ORIGINAL PDF URL: <https://dergipark.org.tr/tr/download/article-file/99851>

EGE DENİZİ

Giriş

Ege Denizi Kıta Sahanelığı
nanistan'ın 1976 de La Haya'de
arası Adalet Divanında (Divan)
hine açtığı bir davadır. Ancak,
davada verdiği karar Türkiye

rol araması yapmak üzere Anonim ortaklığına ruhsat ra Yunanistan'ın durumu p Türkiye'nin bu protestolen dece ihtilafı ağırlaştırmıştı ma ruhsatı verdiği sularda lı Gemisi ve 1976 da MTA siyle araştırmalarını sürdür miş; her seferinde Yunani ile karşılaşmıştır. Gene her toları reddetmiştir. Bu arac şekilde çözümü konusunda görüşmeler devam etmiş v lerarası Adalet Divanına ka türülmesi üzerinde de duru

Ege Denizi Kıta Sahanelığı Dava

6 - Divan'ın Yunanistan'a aid medeceği kıta sahanlığı alanlarının yukarıda belirtilen faaliyetle etmeyeceğini;

III - DİVANIN İHTİLAFA BA YETKİSİ

Milletlerarası Hukukta milli lamında mecburi adalet yoktur. ortaya çıktığı zaman taraflardan se de ihtilafı tek taraflı olarak Adalet Divanına götüremez. İht bir merci tarafından halli için, y madan önce, veva çıktıktan se

1 — Türkiye'nin Divan'ı hakkındaki görüşler

Türk Hükümeti Divan'a
yiha vermediği gibi, sözlü
na da katılmadı. Ancak, D
25 Ağustos 1976, 24 Nisan
1978 tarihi yazılarında Türk
konusunda görüşlerini bild
göre:

1 - 1928 Genel Senedi
ğildir.

2 - Yürürlükte kabul
nanistan bu Sened'e katılır
sü" ile ilgili ihtilafların Di
kisi dışında kalacağı husus

Ege Denizi Kıta Sahanelığı Dava

Buna rağmen, Divan Genel Senedinde rürlükte olup olmadığını araştırmam. Türkiye'nin savunmasında Genel Senedinde rürlükte olduğu kabul edilse bitan'ın bu Senede taraf olurken i üç çekinceden biri olan (b) çekince biyle Divanın ihtilafa bakamayacmıştı²¹.

Divan'a göre, Statünün 59. maddesinde reğince Divanın kararları sadece sında ve o mesele bakımından Halbuki, Genel Senedin yürürlükte olmadığı hakkında verilecek bir karar ihtilafa taraf olmayan fakat Genel Senede olan diğer devletleri de e

Hükümeti Ege ihtilafının s
nitelikte olduğunu belirtere
larını imâ etmiştir. Divan b
miştir. Divan'a göre, kıta s
landırılması konusunda iki c
bir ihtilafın bazı siyasi un
ması mümkün değildir. Mev
rafların hakları hususunda fa
nimsedikleri bir ihtilaftır. D
Yunanistan ihtilafın milletle
prensip ve kurallarına göre
tedi. Türkiye, Yunan iddia
şartların" varlığı gibi huku
başvurdu. Yunan müracaatı
munda olduğu gibi, Türk g

Ege Denizi Kıta Sahranlığı Dava

Divan bu iddiayı kabul etmemiş ve bu iddianın gerekçelerini belirtmiştir. Bununla birlikte, 1976 Sened’den ilk defa Yunanistan’ın 18 Ağustos 1976 tarihli dilekçesinde Türk Hükümeti ancak o zaman Yunanistan hakkında fikir beyan etmek fırsatı bulmuştur. 18 Ağustos 1976 da Türk ve Yunanistan Hükümetlerine İktüzüğün 66. maddesi gereğince halka açık duruşmaların 25 Ağustos 1976 tarihinde yapılacağı bildirildi ve tarafların görüşlerini bildiren bir rapor hazırlanacağı bildirildi. Yunanistan’ın bir tarafındaki görüşlerini bildiren rapor 25 Ağustos 1976 tarihinde Türk Hükümeti tarafından Yunanistan Hükümetine sunulmuştur. Yunanistan’ın bir tarafındaki görüşlerini bildiren rapor 25 Ağustos 1976 tarihinde Türk Hükümeti tarafından Yunanistan Hükümetine sunulmuştur.

23 Ağustos 1976 da Başka
nin Hollanda Büyükelçisine Türki
Yeni Tarihli Hollanda

Yunan Hükümetinin bu y
 riyle gramatikdir; "et notam
 hassa) kelimelerinin lafzi y
 mıştır. Çekince metninde
 kelimeleri "les differends a
 statutu territorial de la Gre
 in ülke statüsü ile ilgili iht
 den önce gelmektedir. Yun
 göre bu kelimelerle, "Yunan
 tüsü ile ilgili ihtilaflar"ın
 li yetkiye giren meselelerle
 ra ilâveten ve onlardan ayrı
 tegorisini yaratmanın düşün
 konulmuştur. Bu kelimelerin
 cesinde yer alan "Yunanista

Ege Denizi Kıta Sahanelığı Dava

Ayrıca, sadece gramere dayalı yorum kabul edilemeyeceğı gibi, Yunan iddiası **notamment** kelimesi arkasına konulan virgülleri de ihtilâftedir. "et, notamment les différends" desinde "et" kelimesi en azında tasrih edilenlere ilâve bir ihtilâf risini getiren gerçek bir bağlaç nûlmüş olabilir. Ama, her halükârda sadece metnin gramatik yorumu mez. (b) çekincesinin iki ayrı oluştugu fikri ağır basmaktadır.

Evvelâ, Genel Senedin 39. paragrafında ileri sürülebilecek

samını azaltsa dahi, Yunanistan'ın koruma kaygısına düştüğü takdirde birleşmenin takviyeli bir karara fiyet bakımından geliştirilmiş bir çifte-sürgü sağladığını ileri sürer.

Divan bu iddiayı da reddeder. Çünkü göre bu iddiayı ileri sürenler, Fas-Tunus Davasında verdiği karar dikkate almamaktadır. Çünkü belirttiği gibi hangi mesele millî yetkiye girdiği sorunu değildir; Milletlerarası hukukun gerektirdiğidir. Prensip olarak milletlerarası düzenlemediği ve böylece de kendisine giren bir mesele, de

Ege Denizi Kıta Sahanelığı Davası

Divan (b) çekincesinin yorumları arasında hukukda meydana gelen gelişmeleri dikkate alacağını sonra, ülke statüsü ile ilgili ihtilafın kıta sahanlığını sınırlandırma kavramı ile uyumlu olmayacağını araştırmıştır.

Divan'a göre karara bağlanılan kıta sahanlığı haklarının **ülke statüsü** ile ilgili olup olmadığına bakılmaksızın, içine girip girmediği değil, (Yurisdiktion) ile ilgili olup olmadığına bakılmaksızın, fakat ihtilafın Yunanistan'ın gramere dayanan yorumuna göre, önemiyeti haizdir. Ülke statüsü katı (rigit) bir hukuki ifâde old

E - Müşterek Brüksel B
Divan'ın Ege İhtilaf
Yetkili Olduğu idd

a- Yunanistan'ın Görüş

Yunanistan Brüksel Müş
Ege İhtilafını Divan'a götür
bir anlaşma teşkil ettiğini id
na göre; bir bildirinin bir an
mesi için geleneksel şekil, c
başlıca prensip ve iyi niye
başka, anlaşma mahiyeti olan
saması gerekli ve yeterlidir.
ride iki Başbakan ihtilafın D
sını"**kararlaştırdılar**". Bu ifâd

Ege Denizi Kıta Sahanelığı Dava

nusundaki ısrarı Başbakanının bu niş ve muğlak hükümleri olan b üstlendiğini ihraç eder.

Brüksel Bildirisinden sonrak de Başbakanların hemen ve der Divan'a havalesini kararlaştırmac taya koymaktadır. Bildirinin yayın lar ve Bildirinin hükümleri şartsl lenin öngörülmediği sonucunu Bu sebeplerle de, Brüksel Bildiris tilafa bakabilme yetkisi vermeye ğildir.

SONUÇ